

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theophili Bernardini E Societate Iesv De Religiosæ Perseverantiae Præsidiis Libri XI. ...

Bernardin, Théophile

Antverpiae, 1622

22. Quibus in rebus nos accusare oporteat.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-47032](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-47032)

qua, si ex animo vsurpetur, mirè tentationum & viciositatum omnium robur eliditur.

C A P V T XXII.

Quibus in rebus nos ipsos accusare oporteat.

VTinam tam esset huius questionis vsus, quàm expedita responsio! verè etenim in rebus omnibus nos ipsos accusare, & possumus, & consultum est, & si non semper ore, at semper corde versare illud Prophetæ, *Peccatum meum contra me est semper*: contra me, id est è regione, & ex aduerso positum, ita ut quocumque me verterò, illius tamen molestissimam imaginem oculis incurstantem videam semper; vigilantì adstat, dormientem infestat, domi, foris, agèri, cessantì, vltò sese ingerit. quemadmodum enim illa quæ coloribus plurimum exstantibus expicta, & ad molestiam vel terrorem composita sunt, si propiùs ad oculos admota perseverant, non possunt, quin eos ad sui contuitum vehementer alliciant, aut etiam totos in se detineant: ita qui suorum peccatorum, seu indulta cicatrice obductorum, seu vigente vulnere adhuc sanguinantium, scèditatem probè peruiderit, qui suam ipsius vilitatem, multiplicem ad mala plurima pronitatem, lapsus frequentissimos, honorum omnium egestatem, ingratissimum ad immensa beneficia diuina animum, perpetuam denique, & à natura congenitam, ad mala omnia prolapsionem, atque à melioribus auersionem, in se tantopere vigere deprehenderit, potestne malorum tam crudeliter infestantium obliuisci: tantæ miseriæ fontem, tantarum spurcitiarum fontinam, circumferre se, imò esse se perspiciens, potestne à sui detestatione cessare? potestne, aliquando non dicere, *Peccatum meum contra me est semper*? Potestne vllis adulationum, vel amore deceptorum laudibus, potestne rerum è voto succedentium, aut prudenter, & ex virtute gestarum frequentatis euentis, à sui accusatione perpetuanda retardari.

Crediderim equidem, non magis id posse fieri, quàm claudò vel cæco persuaderi possit, aut claudicationem aut cæcitatem esse depositam, quia vel equo vel curru impositi absque tardatione vel offensatione vlla, longius progredi, & celeritùs, quàm valentiores pedites, possint. Qui enim se ipsum ex ijs quæ antè diximus nouerit, quantumnis animaduertat se prudentia valere, eloquentia instructum, auctoritate pollentem, gerendis rebus industrium, ipso etiam Deo perbenigno & perfacili ad iusta sua desideria utentem: attamen longè sibi plurima abesse sentit, verissime quæ toto cordis affectu Domino canit, *Imperfectum meum viderunt oculi tui: Tu scis Deus insipientiam meam, & delicta mea à te non sunt abscondita. Exaudi me Domine, quoniam benigna est misericordia tua: secundùm multitudi-*

mem miserationum tuarum respice in me. Ego sum pauper & dolens: salus tua Deus suscepit me. Susceptum, creptum, donis tuis, Deus meus, ornatu mihi vident homines, & ecce id meis laudibus tribuunt, quod soli tuæ bonitati debuerant. Recedite à me, onerosi laudatores, parumne vobis est mentiri hominibus, nisi & mentiamini Deo meo? Narrauerunt mihi iniqui fabulationes; ego verò laudabo nomen Dei cum cantico, & magnificabo eum in laudo: clamorem pauperis exaudiuit Dominus, & indignum non despexit: ideoque laudationem Domini loquetur os meum. Numquid gloriabitur securis contra eum qui secat in ea? aut exaltabitur ferra contra eum à quo trahitur? quomodo si eleuetur virga contra eleuantem se, & exaltetur baculus, qui vsque lignum est. Istiusmodi si non vocibus, ac cogitationibus, abundat humile pectus; bonum omne, laudem omnem in Deum integerrimè refundit; at quòd in bonis decurtatum & mancum sit quiddam, malumque omne vnde cumque irruens, id verò sibi peccatisque suis meritò fert acceptum: his vnis proba consilia eueriti, calamitates importari, aduersa omnia iuuehi, diuinæ bonitatis elementiam in vindictam proritari, videt.

Videt, inquam, (vt alium quoque horum verborum sensum venemur) Peccata sua contra se semper: videt iniquitates, peccata, ingratitude, vitiositatem plurimam, veterum virtutum egestatem, fucata & adumbrata permulta, ingenti numero, quasi manu facta, instar hostilis exercitus, continuo in acie stare, inimicare, oppugnare, subuertere: nec habet quid circumqua; verius exclamet, quàm, Peccatum meum contra me est semper: semper contra me mea pugnat iniquitas, mihi semper nouas clades molitur; quocumque me vertero, adortur, inclamat, exterrèr, noua; que de peccatore posnas reposit. Hinc fit vt nunquam aliorum, sed sui semper solius sit accusator; suum vnus, & quidem nocentissimi; caput peti credat, quoties publicè priuatimue in homines Dei ira defæuit.

O miseram, inquis, vitam, tam anxifero timore vallatam! imò verò, ô præclaram securamque vitam, stabili moderatæ mentis tranquillitate perfruentem! nec enim vlla vera est, nisi in veritate tranquillitas: citò, fallax fictaque labaleunt, quid est aut verius aut certius, quàm sibi mala tribuentem, à solo diuini fontis profluvio bonum omne arcessere, indeque semoto omnis creaturæ contagio, quo purius, eo celtius, plenius, copiosius haurire? sed vbi fuerit de fiducia in Deum differendi locus, melius ista prebabitur: nunc est nobis in hac exercitatione pergendum, & minutim ad singulas eundum.

Curandum igitur, vt nusquam pedes, nusquam oculos, aures aut sensum & cogitationem in vllam inferamus, quin istic reperiamus, vnde nos meritò incusemus, nisi fortè ipsa rei natura vel grauitas, occupatæ mentis vigorem aliorum vertant, vt in intricatis, grauisque momenti negotijs, oratione, contemplatione, diuinorumque mysteriorum operatione contingit.

Atqui duobus modis nos ipsos accusandi materiam vestigare debemus:

Vno quidem, ex ea quam res animaduersæ præbent occasione, argumentum nos reprehendendi aptè comminiscens: Altero verò, malorum, defectuum ac imperfectionum variè per res plurimas diffusarum, causam omnem in nostra peccata conferentes; atque ita, vtroque quem antè notauimus sensu, quasi solemne carmen recinentes: Peccatum meum contra me est semper.

CAPVT XXIII.

Se ipsum ubique incusandi modus vnus.

IN priore modo, facilitatem & copiam suppeditabit ardens incitatio mentis, in omnem huius exercitationis occasionem excubantis: cum enim nec soli gloriam Dei enarrent cæli, nec sola pigritiæ vitium exprobrer formica, sed nos vndique erudiant omnia, & defixas humi mètes in sublime vocent; qui sibi, qui singulis rebus, haud incuriæ cogitationis perspicaciam applicuerit, is profectò quid sibi loquantur, quàm se grauius exstimulent, audiet.

Etenim cum Sol in tanta constantia, tanta rapiditate, cursum conficientem intueor; possumne, vel inconstantia meæ, vel lentitudinis arguendæ obliuiscer? Quid? nonne vniuersim omnibus, bonis & malis, summis & infimis, amicis Dei atque perduellibus, pariter lucet? ego verò & paucis benefacio, & hominum delectam habeo, pauperum contemtor, potentiorum obnoxius oblectuator, iniuriarum apprimè memor. Sol ecce, ex ortu suo tenebras omnes momento dissipat, rigentia fouet: at ego nec à me, nec ab aliis, erroris tenebras, vitiorum frigus amoueo, promoueo potius & implico. Sol vitam corporibus impertit: heu, nullius animam Deo meo feci viuere, tenebricosis potius operibus, exemplisque pessimis perdidit. Calore suo fouet & auget corpora: tepore meo, virtutum ardorem sopio. Fœcundat solum, & prata terra que conuestit: at ego infœcundus sterileco: & alia eiusmodi plurima que conferre possum.

Cæli verò quàm multam mihi miseriam exprobrant! ecce omnibus enarrant gloriam Dei, quam factis & vitæ prauitate obscurare non vereor. Cælum à terra & corruptione remotissimum est; at ego totus, perituris harumce rerum amonibus & desideriis aestuo: angelorum, purissimarumque mentium cietur impullibus; at ego lutulentæ carnis, cupiditarumque prauarum perturbationibus transuersus abripior! non potuit cælorum celsitas superbum suis in orbibus sustinere Luciferum, sed inde præcipitem deuoluit; & ecce in hoc meo carneo terrenoque corpore, iactantia, elatio, superbia stabulantur! purissimi & mundissimi sunt cæli; at ego impuritatis & luxuriæ fœda & impurata sum cloaca! cæli æquabilitate summa ordinem suæ conuersionis obler-

UENT,